

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

התמחות בכירורגיה פלסטית

תוכנית ההתמחות

syllabus

2009

סילבוס להתמחות בכירורגיה פלסטית

א. תוכנית ההתמחות

6 שנים מהן :

- א. 6 חודשים במחלקה לכירורגיה כללית-חובה.
- ב. $4\frac{1}{4}$ שנים במחלקה לכירורגיה פלסטית - חובה ו-3 חודשים ביחידה מוכרת לכויות (גם אם אינה במחלקה לכירורגיה פלסטית) - חובה.
- ג. 3 חודשים ביחידה לכירורגיה של היד ובבית חולים שאין בו יחידת כירורגיה של היד, 3 חודשים במחלקה לכירורגיה אורתופדית, ובלבד שהמחלקה מטפלת בכירורגיה של היד ומועסק בה מומחה אחד לפחות בכירורגיה של היד – חובה.
- ד. 3 חודשים במקצוע משנה אחד מדלהלן : מחלות אף אוזן וגרון וכירורגיה של ראש וצוואר, כירורגית פה ולסתות, מחלות עור ומין, כירורגיה אורולוגית, כירורגיה כללית, מחלות עיניים.
- ה. 6 חודשים מדעי יסוד.

ב. מטרת ההתמחות

מטרות מסלול ההתמחות בכירורגיה פלסטית הן :

- א. להקנות ידע יסודי בעקרונות הכירורגיה, בפיזיולוגיה, פתופיזיולוגיה, פתולוגיה, טיפול נמרץ, ריפוי פצעים וטיפול בזיהומים, אנטומיה ניתוחית עם דגש על עצבים, אספקת דם ושרירים בשטח המקצוע.
- ב. ללמד את המתמחה את השיקול הקליני והמיומנות הניתוחית בתחומים הבאים :
 1. שיחזור מומים מולדים בעיקר במערכת איברי מין חיצוניים, באזור הראש, הצוואר והידיים.
 2. ניתוח ושיחזור ניתוחי בשאתות בעור וברקמות הרכות.
 3. טיפול ניתוחי ושחזורי בפציעות הרכות, כולל הנלוות לפציעות מורכבות במערכות אחרות.
 4. טיפול ראשוני ומשחזר בנפגעי כוויות.
 5. ריפוי פצעים.
 6. לימפאדמה.
 7. מיקרוכירורגיה נאורו-ואסקולארית.
 8. כירורגיה אסתטית.
- ג. להקנות למתמחה את הידע והמיומנות הניתוחית אשר תאפשרנה לו ליטול האחריות על ניהול הטיפול בתחומים דלעיל, כדי שיוכל, עם תום ההתמחות, לשמש רופא מומחה עצמאי בכל תחומי העיסוק במקצוע.
- ד. לחשוף את המתמחה למחקר קליני או בסיסי.

רכישת המיומנות הניתוחית

במשך ¼ 4 שנות עבודתו במחלקה לכירורגיה פלסטית יבצע המתמחה לפחות את הניתוחים הר"מ

מספר הניתוחים	סוג ניתוח
50	שתלי עור וניתוחים אחרים בכוויות
20	שתלי עור גדולים, שריר וחיתולית (עם או בלי עור)
40	מתלי עור קטנים
10	ניתוחי שחזור גדולים בשפה, אף ואוזניים
20	ניתוחי ידיים (כולל סינדקטיליה)
10	היפוספדיאס
10	ניתוחי שסעים (כולל שפה שסועה ומתלה פרינגאלי)
5	ניתוחים משחזרים בעפעפיים
5	שימוש במותחנים (בנוסף לשחזורי שד)
10	שיחזור שד (כולל 3 מתלים לפחות)
20 כמנתח ראשון ועוד 30 כעוזר	הקטנת שדיים
10 כמנתח ראשון ועוד 30 כעוזר	הגדלת שדיים
20 כמנתח ראשון ועוד 30 כעוזר	עיצוב הגוף (כולל מתיחת בטן ושאיבות שומן וכו')
10 כמנתח ראשון ועוד 30 כעוזר	ניתוחים אסתטיים בפנים :
10 כמנתח ראשון ועוד 30 כעוזר	- ניתוח אף
3 כמנתח ראשון ועוד 20 כעוזר	- מתיחות פנים
5 כמנתח ראשון ועוד 5 כעוזר	- הצמדת אוזניים
5 כמנתח ראשון ועוד 15 כעוזר	- ניתוחי עפעפיים
10 כעוזר	- ניתוחים בתחום הקוסמטיקה של הפנים

ניתוחים נוספים - מנתח עוזר ראשון:

סוג ניתוח	מספר הניתוחים
ניתוחים מיקרו-וסקולריים	10
ניתוחים מקסילופציאליים	10
ניתוחים אסתטיים בפנים	30
ניתוחי עצם החזה אחר זיהום	5

המתמחה יבצע או ייחשף לניתוחים מיקרו-כירורגים קליניים ו/או ניסויים במעבדה.

בהרה: הניתוחים הקוסמטיים בהם המתמחים נדרשים להשתתף כעוזרים יבוצעו ע"י מומחים חברי האיגוד לכירורגיה פלסטית מורשים ומומחים במדינת ישראל, וכאשר האחריות והפיקוח על ביצוע ניתוחים אלו הינה באחריות מנהל המחלקות המורשות להתמחות.

ג. פירוט הידע הנדרש:**א. מחצית השנה הראשונה: כירורגיה כללית:**

על המתמחה להיות בקי בטיפול בחולה הכירורגי לפני ואחרי הניתוח, איזון משק נוזלים ואלקטרוליטים, מדיניות טיפולים אנטיביוטיים, בעיות רפואיות שכיחות, העלולות להתרחש בחולה עם רקע רפואי קודם העובר ניתוח, מדיניות מתן תרופות לפני ואחרי ניתוח, טיפולים בבעיות יתר לחץ דם וסכרת, מניעת תסחיפים, ריפוי פצעים, הבנה בסיסית בהרדמה ועוד. לגבי ההתנסות הכירורגית; על המתמחה להשתתף בעיקר בניתוחים הבאים: כריתות חלקיות ושלימות של השד, כריתת קשריות לימפה, איתור וכריתת קשריות הזקיף, ניתוחים עם פתיחת בטן, ניתוחי טראומה.

שנה וחצי ראשונות- כירורגיה פלסטית:

על המתמחה להיות מעורה לגבי החולים המאושפזים במחלקה, להיות אחראי במחלקה על הטיפול הטרומ והפוסט ניתוחי. על המתמחה להשתתף בפעילות המרפאה, לבצע ניתוחים לכריתת מגעים שפירים וממאירים במטופלים הבאים על בסיס אמבולטורי. המתמחה ידע לתת מענה למקרים הדחופים, המגיעים לחדר המיון ביום ובלילה. המתמחה ישתתף בניתוחים הנעשים על ידי המחלקה בהרדמה כללית, וירכוש ניסיון בפעולות הבסיסיות כתפירה ושתילת עור. המתמחה יציג חומר הקשור בעבודה היומיומית בסמינריונים מחלקתיים.

שנתיים נוספות-כירורגיה פלסטית:

במהלך תקופה זו יעבור המתמחה את הבחינה בכתב בכירורגיה כללית, שהינה למעשה תרגום של כל אשר עסק בו בכירורגיה כללית ובשהותו במחלקת האם עד תקופה זו. הצגה מסודרת בסמינריונים מחלקתיים עשויה לעזור בלימוד לקראת בחינה זו. במהלך תקופה זו יעבור על הסילבוס המוצע לשלב א' בפלסטיקה, גם זאת בלימוד מסודר ושיטתי.

בתקופה זו ירכוש המתמחה מיומנות כירורגית כשיבצע כמנתח ראשי, ניתוחים לתיקון מומים מולדים כשפה וחיך שסועים, היפוספדיאס, כריתת נגעים גדולים ושחזור במתלים, העברת מתלים מקומיים ומרוחקים כדי להשלים פגמים ברקמות רכות ועצמות. כמו כן ישתתף בניתוחים לשחזור שדיים וניתוחים מיקרוכירורגים וכן פסיוקרניאליים.

בתקופה זו עליו להיות מעורב כעוזר בניתוחים אסתטיים, כמו גם בפעילות בשטח זה שאיננה ניתוחית (פילינג, טיפולי לייזר, הזרקות ועוד).
 כמו כן ישתתף וייתן ייעוצים למחלקות אחרות בבית-החולים.
 לקראת סוף התקופה עליו להיות חלק ממערך ההדרכה את הסטודנטים במחלקה.
 המתמחה יתמצא בירחונים העיקריים של המקצוע.
 מצופה מהמתמחה להיות שותף במחקרים קליניים ומעבדתיים המתקיימים במחלקה ולהיות שותף לפרסומי המחלקה, כמו כן ישתתף ויצג בכינוסים הארציים.

ב. מחקר במדעי היסוד:

הנושא למחקר במדעי היסוד יבחר, במידת האפשר, מתוך השטחים אשר הכירורגיה הפלסטית מתעניינת ומתבלטת בהם.

ג. ידע וניסיון הכירורגיה פלסטית:

בשלוש השנים המוקדשות לכירורגיה פלסטית, יעבוד המתמחה במחלקה ובמרפאה המסונפת אליה, יקבל את החולים, יקבע בתחילתו, בעזרת הממונים עליו, את האבחנה הקלינית וההוראה לטיפול, ישמש עוזר ראשון בניתוחים הגדולים וינתח בהדרכת מנהל המחלקה או מ"מ ניתוחים פלסטיים מכל הסוגים, בהתאם לרשימה דלעיל (רכישת מיומנות..).

ד. העמקת הידע והניסיון הכירורגי פלסטי, עבודה במרפאה והכשרת המתמחה לעצמאות:

- א. בשנה האחרונה להתמחותו יעבוד המתמחה במחלקה, בחדר הניתוח ובמרפאה המסונפת למחלקה באורח עצמאי. יקבל את החולים למחלקה, יקבע את האבחנות ויגלה בקיאותו בהוראה לטיפול כירורגי פלסטי.
- ב. יבצע ניתוחים כשהוא נעזר, בעיקר, על ידי המתמחים הצעירים ממנו, כמו כן יקבל עליו, לפי הוראות מנהל המחלקה, תפקידי הדרכה למתמחים צעירים ממנו באותם הניתוחים בהם הוא בעצמו כבר רכש את הבקיאות הדרושה. דבר זה חשוב וחיוני למתמחה כדי שיבין בעודו צעיר, כי שומה עליו לא רק ללמוד אלא גם ללמד.
- ג. בעבודתו במרפאה יקבל חולים ויקבע את האבחנה והטיפול, במיוחד אם קיים צורך באשפוז החולה וישמש גם בתור יועץ למחלקות אחרות בביה"ח.

ה. אחריות המנהל בהקניית הידע:

בכל פעולותיו במחלקה, במרפאה, בחדר ניתוח ובחדר מיון יהיה המתמחה כפוף למנהל המחלקה או הרופא הבכיר שמונה על ידו, אשר יהיו אחראיים על כי המתמחה ירכוש את הידיעות הדרושות וכן יעמדו לרשותו בכל את, בבצעו את הניתוחים והטיפולי השונים.

ו. השתתפות בפעילות מדעית מחלקתית, בין-מחלקתית וארצית:

- א. על המתמחה להשתתף השתתפות קבועה ופעילה בכל תקופת התמחותו בביקורים המודרכים במחלקה, בפגישות הצוות המחלקתיות והבין מחלקתיות, בפגישות הקליניות והקלינו-פתולוגיות. באלה עליו גם להציג מקרים, לפי הוראות מנהל המחלקה.
- ב. מנהל המחלקה יעודד את המתמחה, בשנות ההתמחות האחרונות, השתתפות בקונגרסים ובכינוסים אזוריים וארציים של האיגודים והחברות.

ז. רישום ניתוחים:

המתמחה ינהל רישום מדויק של כל הניתוחים וההתערבויות, לפי סוגיהם, שביצע בכל תקופת ההתמחות הן בכירורגיה פלסטית, אשר יאושרו בחתימת ידו של מנהל המחלקה או הרופא הבכיר, שימונה על ידו.

ח. חובת קריאה בספרות מקצועית:

המתמחה ישלים ידיעותיו על ידי קריאה בספרות ובעיתונות המקצועית, בהדרכת מנהל המחלקה או המורשה על ידו, אשר יכוון אותו בשימוש נאות בספרייה הרפואית.

1. הספרים: MATHES מהדורה 2005
2. חוברות: PRS ו-ANNALS של 5 השנים האחרונות

ט. בחינות

על המתמחה יהיה לעמוד בבחינות ההתמחות שלב א' ו-ב' כנדרש בתקנון.
